

Forum for
Utvikling og Miljø

Til: Klima- og miljøminister Vidar Helgesen og den norske regjeringsdelegasjonen til UNEA3

Oslo, 1. november 2017

Innspill fra Forum for utvikling og miljø til Norges delegasjon til FNs miljøforsamling

Forum for utvikling og miljø (ForUM), som representant for et nettverk av over 50 organisasjoner, er takknemlig for muligheten til å komme med innspill til Norges deltakelse ved FNs tredje miljøforsamling (UNEA 3). ForUM støtter norske myndigheters langsiktige mål om å styrke miljøarbeidet i FN og å løfte betydningen av FNs miljøforsamling. ForUM er glad for fremgangen på dette feltet de siste årene og ser på FNs miljøforsamling som en viktig global arena for miljøet som vi håper Norge vil bruke enda mer aktivt fremover. Dette innspillet inneholder noen overordnede anbefalinger til hvordan denne agendaen kan bli drevet videre fremover, samt mer spesifikke innspill på tre av resolusjonsutkastene. ForUM ser frem til å kunne bidra med ytterligere innspill frem mot og under møtet gjennom sin representasjon i delegasjonen.

ForUM er glad for at Norge jobber for et sterkt fremforhandlet sluttdokument fra UNEA3. Med forurensing som årets tema håper ForUM på et sluttdokument som kan styrke det politiske momentet for å bekjempe alle former for forurensing og forsøpling. Vi håper Norge vil jobbe for et sluttdokumentet som inneholder mest mulig konkrete og forpliktende tiltak og som dekker ulike sektorer i samfunnet.

Det er veldig positivt at den norske delegasjonen har tatt initiativ til en resolusjon på marint søppel og mikroplast. Dette er et alvorlig miljøproblem som trenger både lokale, nasjonale og internasjonale tiltak for å løses. Samtidig er det viktig å se på den totale belastningen de marine økosystemene er utsatt for, der plasten er en av mange brikker i det store forurensningsproblemet. I tillegg til å jobbe for internasjonale løsninger på plastutfordringen, er det viktig at Norge tar på seg forpliktelser til å rydde opp på hjemmebane, både når det gjelder plast, men også annen forurensning der Norge står for en stor andel av problemet, som f.eks. utslipp fra havbruksnæringen og dumping av gruveavfall i sjø.

ForUM er bekymret for manglende vektlegging av miljø i den globale dugnaden for bærekraftig utvikling. Vi håper at Norge vil arbeide for en sterk kobling mellom FNs miljøforsamling, som den viktigste beslutningsmyndighet i miljøspørsmål, og FNs høynivåforum for bærekraftig utvikling (HLPF), som den viktigste plattformen for rapportering på implementeringen av Agenda 2030 for bærekraftig utvikling. Vi håper at det kan komme en tydelig forpliktelse i det fremforhandlede sluttdokumentet.

FNs tredje miljøforsamling bør anerkjenne koblingene mellom forurensing, klimaendringer og tap av naturmangfold og ødeleggelse av økosystemer. Det fremforhandlede sluttdokumentet bør også inneholde forpliktelser om å arbeide med lokale myndigheter for å utvikle bærekraftige og integrerte modeller for renere og bedre byer.

ForUM vil be Norge om å arbeide for et sterkt fremforhandlet sluttokument som inkluderer:

- En bekreftelse av prinsippet om at forurenser betaler og utvidet produsentansvar som nøkkelkomponenter i arbeidet for å begrense forurensing og forsøpling
- Vektlegging av føre-var prinsippet og rettferdighet på tvers av generasjoner
- En forpliktelse om sterkere koblinger mellom UNEA og HLPF
- Forpliktelser om umiddelbar og nødvendig handling på nasjonalt nivå for å følge opp resolusjonene fra UNEA3
- En referanse til rollene og ansvaret for ulike aktører, både myndigheter, næringsliv og sivilsamfunnsorganisasjoner og en ansvarsmekanisme (accountability mechanism) for hver sektor
- Sikre at resolusjoner og sluttokument ved UNEA 3 er handlingsorientert, inneholder konkrete forpliktelser og handlingsområder for flere parter og sektorer for å stoppe forurensing og forsøpling

Innspill til resolusjon UNEP/EA.3/L.20: Marine litter and microplastics:

Forum for utvikling og miljø støtter Norges initiativ innen marin forsøpling ved FNs miljøforsamling. Vi er positive til Norges foreslåtte resolusjon UNEP/EA.3/L.20: Marine litter and microplastics. Marin forsøpling er et stort og voksende globalt problem og det haster med å stanse tilførselen av ny plast i havet og rydde opp det som er forsvarlig å rydde opp for å minimere skadene. Målet må være å samle inn og ta hånd om alt plastavfall og at plast som er for vanskelig eller for dyrt å samle inn ikke blir produsert. Foreløpig finnes det ikke et globalt regelverk for å stanse plastproblemet. Det er viktig at den foreslåtte resolusjonen legger grunnlaget for å bygge et sterkere globalt rammeverk på feltet, for eksempel gjennom en ny konvensjon mot plastforsøpling og -forurensing. Det er derfor viktig å få på plass en arbeidsgruppe (ad-hoc open-ended working group) med et bredt og sterkt mandat.

Forum for utvikling og miljø har følgende kommentarer til utkastet som foreligger:

- ForUM støtter forslaget om en «open-ended working group» og mener det er viktig at denne får et bredt og sterkt mandat.
- Det bør være et uttalt mål å begrense tilførselen av plast til havet mot null. «Nullvisjonen om marin forsøpling» som ministeren nevnte ved Our Ocean konferansen på Malta bør inkluderes i resolusjonsforslaget. All plast som produseres må bli tatt hånd om. For å få til det må man jobbe i alle ledd, fra materialvalg og design, til forbruk og avfallshåndtering.
- Resolusjonen kan styrkes ved å inkludere en anerkjennelse av behovet for finansieringsmekanismer for tiltak som skal hindre at ny plast havner i havet. Spesielt vil dette være nødvendig for tiltak i utkastets punkt 7.
- Resolusjonen kan styrkes ved å inkludere en anerkjennelse av behovet for produsentansvarsordninger for næringslivet, samt behovet for holdningsarbeid og atferdsendringer relatert til forsøpling og avfallshåndtering.
- Resolusjonen bør også nevne problemene knyttet til engangsplast og oppfordre til tiltak som reduserer avfall forårsaket av denne typen produkter.
- Det er viktig at resolusjonen dekker alle former for plastforurensing. Man bør vurdere om nåværende formulering «marine litter and mikroplastics» har rom for misforståelser og om man bør bruke «marine litter, plastics and microplastics».
- Resolusjonen kan også styrkes ved å inkludere en anerkjennelse av konsekvensene for og behovet for å samarbeide med kyst- og fiskerisamfunn. Denne gruppen kan inkluderes i paragraf 14 i utkastet til resolusjon.

Innspill til resolusjon UNEP/EA.3/L.6: Pollution Mitigation by Mainstreaming Biodiversity into Key Sectors:

Forum for utvikling og miljø støtter resolusjonen "Pollution mitigation by mainstreaming biodiversity into key sectors" lagt frem av Mexico. Det vil være viktig på FNs miljøforsamling å etablere en sterk forbindelse mellom forurensingsagendaen og naturmangfoldsagendaen. Verdens naturmangfold er i krise. WWFs Living Planet Report viser at bestandene av verdens dyr kan bli redusert med hele to tredjedeler innen 2020 hvis vi ikke iverksetter kraftige tiltak. Dette vil ha alvorlige konsekvenser for matproduksjon, fattigdomsbekjempelse og økonomisk utvikling.

Det er viktig å etablere sterke synergier mellom forskjellige internasjonale rammeverk, som Konvensjonen for biologisk mangfold og FNs bærekraftsmål. Vi er positive til å vurdere «naturmangfold» som tema for UNEA4 og eventuelt få på plass et høynivåmøte på statsledernivå om naturmangfold under UNEA 4 for å legge grunnlaget for å vedta en ny ambisiøs strategisk plan under Konvensjonen for biologisk mangfold sitt partsmøte i Kina i 2020.

Resolusjonen kan styrkes ved å inkludere følgende elementer:

- En anerkjennelse av at det haster å reversere trendene i tap av naturmangfold
- En anerkjennelse av den viktige rollen FNs miljøforsamling kan spille for å akselerere implementeringen av globale miljøforpliktelser
- En anerkjennelse av at naturmangfold må være et gjennomgående hensyn også i sektorer som helse og infrastruktur
- En oppfordring til medlemslandene om å akselerere implementeringen av tiltak for å nå Aichi-målene (CBD Strategic Plan 2011-2020) og en sterkere integrering av naturmangfoldshensyn i klimatiltak

Innspill til resolusjon UNEP/EA.3/L.7: Contributions of the United Nations Environment Assembly to the High Level Political Forum on Sustainable Development:

En viktig oppgave for FNs miljøforsamling er å løfte den globale miljøagendaen. I Agenda 2030 og FNs bærekraftsmål er miljø et gjennomgående tema og blir anerkjent som en forutsetning for all utvikling. For å sikre implementering av miljødimensjonen i Agenda 2030 trengs et sterkt globalt miljølederskap, og en styrking av rapporteringen på miljøfeltet. FNs miljøforsamling bør ta eierskap til miljødimensjonen av Agenda 2030 og bør bli en viktig bidragsyter til FNs høynivåforum (HLPF) ved å gi innspill på status og fremdrift på miljømålene, samt på miljødimensjonen innen alle de andre bærekraftmålene. Dette må være en prosedyre som skjer hvert år, også mellom UNEA-møtene annethvert år. Det er også viktig at denne prosessen blir gjort så robust som mulig i samarbeid mellom FNs miljøprogram, FNs generalforsamling og FNs økonomiske og sosiale råd.

Resolusjonen kan styrkes ved å inkludere:

- En beslutning om at FNs miljøforsamling skal gi innspill til alle årlige tematiske gjennomganger av bærekraftig utvikling i tillegg til de generelle innspillene på fremgangen på miljøfeltet til HLPF
- Et vedtak som styrker rollene til FNs miljøforsamling og FNs miljøprogram inn mot gjennomgangen av de globale indikatorene for bærekraftig utvikling i 2020, for å kunne bidra til videreutvikling av metodologi og data for miljørelaterte indikatorer
- En betraktning av FNs miljøforsamling som en plattform for utveksling av erfaringer og videreutvikling av miljøindikatorer
- Legge til rette for at innspill fra FNs miljøprogram og Global Environmental Outlook får en viktig rolle i utarbeidelsen av den globale bærekraftsrapporten som kommer i 2019
- Legge til rette for inkludering av andre ikke-statlige aktørers innspill i utarbeidelsen av rapporteringen til HLPF